

چشم کرمان به کرم برگ‌خوار روشن

۱۴۰۲/۰۹/۲۰ - ۰۸:۵۵

بعد از بروز آفت‌هایی چون مگس مدیترانه‌ای، ملخ صحرایی، سوسک سرخرطومی حنایی، کرم چوب‌خوار، پسیل پسته و غیره، حالا چشم مزارع کرمان به دغدغه‌ای جدید و جدی به نام کرم برگ‌خوار پاییزی یا کرم ارتشی نیز روشن شده که این بار خود را در ۱۲ هزار و ۵۰۰ هکتار ذرت منطقه آرزوئیه و همچنین بخش‌هایی از جنوب استان نشان داده است.

بروز آفت کرم برگ‌خوار پاییزه به عنوان یکی از مهمترین آفت‌های تهاجمی دنیا در مزارع آرزوئیه و جنوب استان کرمان تهدیدی بزرگ به شمار می‌رود که طی چندروز اخیر عملیات مقابله با این آفت نیز به شکل قرارگاهی انجام شده است.

قدرت آسیب‌رسانی و از بین بردن بیش از ۷۰ خانواده(نوع) و ۳۷۵ گونه گیاهی از جمله ذرت، سیب زمینی، گوجه فرنگی، سویا، سیر، پیاز، یونجه، بادام زمینی، پنبه، یونجه، لوبیا و چغندر قند توسط آفت کرم برگ‌خوار پاییزه نگرانی‌های زیادی را در بخش تامین مواد غذایی و سلامت جامعه ایجاد می‌کند.

استان کرمان به واسطه وسعت زیاد و ظرفیت‌های بی‌شمار کشاورزی در حوزه ارائه خدمات کشاورزی در دو بخش شمال و جنوب تقسیم‌بندی شده و ۲ سازمان جهاد کشاورزی شمال و جنوب متولی این خدمات هستند؛ آرزوئیه انتهایی‌ترین بخش خدمات‌رسانی حوزه جهاد شمال به شمار می‌رود و این درحالی است که آفت کرم برگ‌خوار که قدرت پرواز تا چندین کیلومتر را هم دارد خود را به مزارع جنوب استان نیز رسانده و زنگ خطر را آنجا هم به صدا درآورده است.

جهاد کشاورزی در شمال استان با عنوان سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان و در جنوب با نام سازمان جهاد کشاورزی جنوب کرمان شناخته می‌شود.

جزئیات درگیری آفت در شمال استان

مدیر حفظ نباتات سازمان جهاد کشاورزی کرمان به شیوع آفت کرم برگ‌خوار پاییزه در ۱۲ هزار و ۵۰۰ هکتار سطح زیر کشت ذرت در آرزوئیه اشاره کرد و گفت: تمام مزارع ذرت این شهرستان به آفت کرم برگ‌خوار آلوده شده است.

اعظم ناظمی با اشاره به مبارزه بی‌امان مدیریت حفظ نباتات شمال استان کرمان با آفاتی چون مگس مدیترانه‌ای، سوسک سرخرطومی حنایی، کرم خراط و پسیل پسته افزود: آفت کرم برگ‌خوار نیز در پاییز سال جاری در مزارع ذرت شهرستان آرزوئیه خود را نشان داده است.

وی با اشاره به تشکیل تیم‌های کنترل، ردیابی، پایش و مبارزه با آفت کرم برگ‌خوار پاییزه در آرزوئیه تصریح کرد: آفت کرم برگ‌خوار پاییزه مزارع ذرت شرق و غرب آرزوئیه را بیشتر آلوده کرده است که برای مبارزه به کمک و همراهی کشاورزان نیازمندیم.

این مسئول ادامه داد: مبارزه با آفت کرم برگ‌خوار به صورت شیمیایی انجام می‌شود و در صورتی که در مراحل اولیه این مبارزه انجام شود تاثیرگذاری سموم بیشتر خواهد بود.

ناظمی با تاکید بر اینکه در صورت مبارزه به موقع شیمیایی آفت کنترل و نابود می شود اظهار داشت: اما اگر مقابله به درستی و در زمان صحیح انجام نشود این آفت می تواند بسیار خطرناک باشد.

این مسئول با بیان اینکه آفت کرم برگ خوار با تخم ریزی روی برگ ها اقدام به آلوده کردن مزارع می کند افزود: لاروها به محض رشد شروع به خوردن برگ ها می کنند و بعد از نابود کردن گیاه از طریق برگ ها وارد ذرت و به طور کلی میوه می شوند.

مدیر حفظ نباتات سازمان جهاد کشاورزی کرمان تصریح کرد: زمانی که آفت در حلقه لارو قرار دارد مبارزه با آن بهترین زمان ممکن است اما زمانی که وارد میوه می شود مبارزه شیمیایی دشوار می شود.

تشکیل ۱۵ تیم پایش و اقدام

وی از تشکیل ۱۵ تیم در ارزوئیه به منظور پایش مزارع ذرت و درختان میوه خبر داد و گفت: کشاورزان ضمن همراهی با کارشناسان کشاورزی بعداز ظهر و شب ها نسبت به سم پاشی مزارع خود اقدام کنند.

کارشناسان تاکید دارند نیاز است اقدامات قرنطینه ای مناسب برای جلوگیری از ورود و استقرار این آفت در عرصه زراعی اتخاذ شود و محصولات گیاهی میزبان و گیاهان ناقل آفت به دقت بازرسی و در صورت نیاز در طول دوره قرنطینه ای تحت بررسی لازم قرار گیرند؛ پست های قرنطینه ای برای جلوگیری از ورود و خروج اندام های گیاهی و میوه های آلوده از شهری به شهر دیگر باید ایجاد شود.

محصولات اقتصادی، میزبانان اصلی کرم برگ خوار پاییزه

به گفته کارشناسان جهاد کشاورزی ماده های بالغ آفت کرم برگ خوار در مجموع بیش از ۲ هزار تخم و هر بار به صورت مجتمع ۱۲۰ تا ۲۰۰ عددی می گذارند که این تخم ها سبز تا قهوه ای رنگ به شکل کروی و پوشیده از موهای خاکستری هستند.

در تشریح مشخصات و نوع عملکرد این آفت در منابع مختلف آمده است: این تخم ها که به طور معمول پشت برگ و گاهی ۲ طرف برگ قرار می گیرند، بعد از گذشت چند روز به لاروهایی به رنگ سبز روشن تا قهوه ای تیره با خطوط رنگی تبدیل می شوند و با توجه به مجتمع بودن تخم ها، لاروهای سن اول و دوم به صورت گله ای زندگی می کنند که به همین دلیل به کرم های ارتشی مشهورند.

لاروهای مسن به رنگ تیره و بر روی سر آنها علامت ۷ معکوسی به رنگ زرد مشاهده می شود. لاروهای مسن به طور معمول فعالیت شبانه دارند و در نهایت در داخل خاک به شفیره تبدیل و بعد از هفت تا ۱۳ روز به حشره کامل بالدار با قدرت پروازی تبدیل می شوند که می توانند تا ۱۰۰ کیلومتر را طی کنند. این آفات تغذیه خود را از برگ ها آغاز می کنند و سپس وارد قیف ذرت یا میوه درختان می شون که از داخل آن هم تغذیه کند، لذا آثار آنها به طور معمول خسارت با خروج فضولات لاروی همراه است.

جمعیت آفات در صورت مساعد بودن شرایط با سرعت افزایش می یابد که در نتیجه با از بین بردن تمامی برگ ها، خسارت وارده بسیار شدید و گاهی تجدید کشت ضروری می شود.

وضعیت درگیری مزارع در جنوب استان کرمان نیز نگران کننده است، گرچه کارشناسان بر مواجهه زیستی بیشتر با آفات تاکید دارند که در گزارش قبلی ایرنا قابل مطالعه است.

این درحالی است که استاندار کرمان نیز که چندی پیش در شهرستان ارزوئیه حضور یافته بود با اشاره به اینکه همه باید به مقابله با آفت برگخوار ذرت که در ارزوئیه مشاهده شده کمک کنیم گفت: اعتباری می گذاریم اما مبارزه با آفت باید به صورت جدی پیش برود و اگر دیر اقدام و کوتاهی کنیم کشاورزی نابود می شود.

محمدمهدی فداکار در نشست شورای اداری ارزوئیه پنجشنبه هفته گذشته افزود: در خصوص آفت برگ خوار ذرت این شهرستان با وزیر جهاد کشاورزی رایزنی کردیم و وزیر در خصوص گندم اظهار نگرانی کرد.

استاندار کرمان با اشاره به اینکه برای مقابله با این آفت باید با برنامه باید پیش برویم که دچار آسیب نشویم عنوان کرد: ذرت و گندم کنار هم و پشت سر هم کشت می شود و امکان سرایت بین این ۲ بسیار زیاد است، لذا باید تمام توان و ظرفیت استان کرمان را به کار بگیریم تا این آفت از بین برود، تمامی آفات در اینجا وجود دارد و دیر اقدام کشاورزی ما را نابود می کند.

وی با اشاره به تخلیه خانه ها و روستاهای کوچکی به علت از بین رفتن کشاورزی گفت: ذرت و گندم نهاده دامی و غذای مردم هستند، اگر پسته نباشد مشکلی به وجود نمی آید اما ضرورت گندم و نهاده دامی بیشتر است.

فداکار با بیان اینکه تجربیات کشاورزان هم مستند نگاری شود تا بخش های دیگر کشور از این تجربیات استفاده کنند یادآور شد: نباید کار را رها کرد و اگر غفلت شود این آفت ماندگار می شود و هیچ کاری از دست ما بر نمی آید.

وی افزود: برای این مقابله خودرو از دستگاه ها تامین شود و بسیج هم در سازماندهی مناطق حمایت کنند تا کار در قالب قرارگاهی پیش رود، ارزش دارد همه کاری کنیم که ذرت دچار آسیب آفت نشود.

فداکار ابراز داشت: توقع بیشتری از وزارت جهاد کشاورزی داریم که پای کار باشد و پشتیبانی کند، آنان باید وقت بگذارند، آموزش و پایش کنند و گزارش دهند تا تصمیم گیری شود.

وی افزود: محور زندگی مردم ارزوئیه کشاورزی است، مشکل آفت برگ خوار در فاریاب(جنوب استان) نیز مشاهده شده و باید جدی با برنامه و هدفمند به این حوزه وارد شویم.

آنطور که معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی جنوب کرمان چندی پیش به خبرنگار ایرنا گفت: این آفت اواخر شهریور در مزرعه های شهرستان ارزوئیه در محدوده شمال استان مشاهده شده و چون ویژگی های مهاجری دارد، شبانه تا ۲۰۰ کیلومتر می تواند پرواز کند و جابه جا شود به جنوب استان هم رسیده است.

پیمان نامور افزود: طی چند روز و در اوایل مهر این آفت وارد جنوب کرمان شد و در حوزه شهرستان فاریاب و نیز اسفندقه جیرفت دیده شد اما چون در ارزوئیه دیده شده بود و آمادگی داشتیم، برنامه های مربوط به سم پاشی ها را توصیه کردیم.

وی ادامه داد: به همین دلیل خسارت هایی که در ارزوئیه وارد شد در مناطق جنوب استان کمتر بود اما نسبت به سال های گذشته خسارات بیشتری به ویژه در ۲ منطقه فاریاب و اسفندقه داشتیم.

مدیر گروه گیاه پزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه جیرفت نیز در زمینه مقابله با این آفت معتقد است: ضمن به کارگیری اقدامات قرنطینه‌ای مناسب باید راهکارهای دیگر هم به کار گرفت؛ وقتی زمین کشاورزی آلوده شده باشد بهترین کار سمپاشی است اما شیوه های طبیعی یا بیولوژیک عملکردی پیشگیرانه و موثر دارند.

مصطفی خنامانی با توضیح درباره مختصات این آفت اظهار کرد: ماده های بالغ این آفت در مجموع بیش از ۲ هزار تخم و هر بار به صورت مجتمع ۱۲۰ تا ۲۰۰ عددی می گذارند که این تخم ها سبز تا قهوه‌ای رنگ به شکل کروی و پوشیده از موهای خاکستری هستند.

وی با تاکید بر اینکه استفاده از سم به یک روال عادی در میان باغداران و مزرعه داران تبدیل شده و این خود باعث از بین بردن دشمنان طبیعی آفات از جمله کفش دوزک ها شده و می تواند دور باطی از استفاده از سم را ایجاد کند، اظهارداشت: اگر در همان اول فصل حین کشت، زنبورها یا دیگر عوامل طبیعی مقابله رها شوند و سریع تخم ها را پرازیته (مقابله) کنند و نگذارند باز شود این شیوه طبیعی جوابگو است.

این عضو هیات علمی دانشگاه جیرفت اضافه کرد: زنبور براکون به عنوان دشمن طبیعی تخم خود را در بدن لارو پروانه(کرم برگ خوار ذرت) می گذارد و بعد از بیرون آمدن از تخم شروع به تغذیه از آن لارو می کند.

وی بیان کرد: کشاورزان از این شیوه چون زمان بر است و شاید ۲ هفته طول بکشد استقبال نمی کنند اما این شیوه برای آینده خوب است.

خنامانی درباره استفاده از سم نیز یادآور شد: برندهای زیادی از سم ها هم در بازار تقلبی است و کشاورزان باید از شرکت های شناخته شده تهیه کنند.

وی گفت: همچنین مبارزه میکروبی با استفاده از باکتری موسوم به *Bacillus thuringiensis var. kurstaki* و قارچ *Metarhizium anisopliae* هم برای مقابله با کرم برگ خوار ذرت توصیه می شود.

کلیه حقوق متعلق به شبکه خبري صنايع غذايي ايران می باشد.